

**ETIČNI KODEKS
POGREBNE IN POKOPALIŠKE
DEJAVNOSTI**

Etični kodeks pogrebne in pokopališke dejavnosti

Naša načela:

- O pokojnih samo dobro. To je bilo vodilo starih antičnih kultur ob smrti človeka, v času žalovanja za njim ter ob vseh spominih na njegovo življenje. To načelo spoštujemo tudi sedaj in v bodoče, ker je uveljavljeno tudi v srednje evropski družbi in kulturi, kamor spadamo tudi mi.
- Upoštevajmo naravno zakonitost, da je življenje vsakega človeka omejeno na začetku z rojstvom, na koncu pa s smrtjo. Začetek ob rojstvu je navadno vesel in obetaven, zaključek življenja pa je slovo za vedno, zato je to čas žalovanja, razmisleka o preteklosti, minljivosti ter o skrivnosti smrti, kar ljudi že od nekdaj močno vznemirja.
- Spoštovanje poslednje volje pokojnikov in njihovih svojcev je naša dolžnost in tudi usmeritev za pripravo in za izvedbo pogrebnih svečanosti.
- Etični kodeks pogrebne in pokopališke dejavnosti temelji na načelih mednarodnega humanitarnega prava in Deklaracije človekovih pravic, ki jo je sprejela 10. decembra 1948 Generalna skupščina OZN.
- Ob slovesu od pokojnikov je narava dela taka, da ni mogoče vsega natančno predpisati z navodili in ne sproti preverjati. Zato je notranja etična kontrola toliko bolj potrebna za vse, ki sodelujejo pri pogrebni ali pri pokopališki dejavnosti.
- Pogrebne in pokopališke dejavnosti morajo biti opravljene po načelih in določbah Etičnega kodeksa, zakonito in odgovorno ter strokovno.

Spoštovanje človekovih pravic

1. člen

Izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti moramo v vseh postopkih spoštovati načelo enakosti vseh ljudi in zagotoviti na tem področju temeljne človekove pravice, ne glede na raso, narodnost, versko ali politično in socialno pripadnost, ne glede na družbeni položaj ali kakršnokoli drugo okoliščino pokojnika.

2. člen

Pogrebne svečanosti za tujce se v naši državi lahko opravijo v skladu s pravili in navadami v njegovi domovini, če je bila taka želja pokojnika ali njihovih svojcev, vendar naj se o tem pred pogrebom sporazumejo svojci z izvajalcem pogrebnih in pokopaliških dejavnosti.

Pietetni odnos do pokojnika

3. člen

Odnos do pokojnika mora biti spoštljiv. V pogovorih o njem s svojci, prijatelji in znanci se spominjamo njegovih dobrih del in uspehov, pa tudi zanimivih skupnih doživetij, morebitne njegove osebne slabosti pa zamolčimo.

Pietetni odnos moramo zagotavljati v vseh stikih, ravnanjih in pri delu s pokojniki.

Odnos do svojcev pokojnika in do drugih udeležencev pogrebne svečanosti

4. člen

Vsi zaposleni v pokopališki in pogrebni dejavnosti smo pri svojem delu dolžni spoštljivega odnosa do pokojnika ter do njegovih svojcev in vseh drugih udeležencev pogrebne svečanosti.

5. člen

V primerih, ko se želje pri dogovorih za izvedbo pogreba razlikujejo med verskimi skupnostmi, različnimi organizacijami in društvi, bomo spoštovali pokojnikove želje, če jih ne poznamo, pa bomo upoštevali mnenje in želje svojcev pokojnika.

Varovanje podatkov

6. člen

Izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti zagotavljamo varovanje osebnih in zdravstvenih podatkov pokojnika, kakor tudi podatkov o njegovih svojcih ter o njegovi družini.

7. člen

Mednarodni kodeks zdravniške etike določa, da bodo zdravniki varovali podatke, ki so jim zaupane tudi po bolnikovi smrti.

Izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti zagotavljamo molčečnost o vseh podatkih pokojnika tudi po opravljenem pokopu pokojnika, razen takrat, če gre za ugotavljanje kaznivih dejanj ali za uveljavljanje človekovih pravic. V takih okoliščinah so izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti dolžni sodelovati s pristojnimi organi.

Darovanje organov ali delov telesa

8. člen

Darovanje organov ali delov telesa pokojnika za humanitarne ter za raziskovalne in učne potrebe, mora biti odobreno in urejeno v skladu s predpisi s tega področja že pred smrtjo pokojnika.

9. člen

Službe pogrebnih in pokopaliških dejavnosti ne sodelujejo v postopkih za darovanje organov ali delov telesa pokojnikov.

Izvajalci pogrebnih in pokopaliških dejavnosti

10. člen

Delavci pogrebnih in pokopaliških dejavnosti morajo:

- pri svojem delu spoštovati načela in določbe Etičnega kodeksa
- upoštevati zakonska določila s svojega področja dela
- biti spoštljivega obnašanja do pokojnika, njegovih svojcev in do vseh drugih udeležencev pogrebne svečanosti
- biti spodobno oblečeni, urejeni in dostojnega videza.

11. člen

V nasprotju z našimi načeli etike in pietete je:

- žalitev spomina na pokojnika
- žaljiv odnos do čustev svojcev, prijateljev in znancev pokojnika
- žalitev obredov, ki so povezani s pogrebno svečanostjo
- poškodovanje trupla
- skrunitev grobnega prostora ali pokopališča
- samovoljno trgovanje z organi ali deli telesa
- nezakonito trgovanje s pogrebnimi predmeti
- izrabljati stisko in žalost svojcev in prijateljev pokojnika
- dopuščanje kulta ali obredov, ki so pri nas prepovedani.

12. člen

Pri pogrebnih svečanostih opravljamo naloge v skladu s predpisi in pokopališkim redom ter na krajevno običajen način.

Odnosi med izvajalci pogrebnih in pokopaliških dejavnosti

13. člen

Izvajalci pogrebnih in pokopaliških dejavnosti in pri nas zaposleni bomo na vseh področjih dela korektno medsebojno sodelovali, spodbujali bomo dobro poslovno sodelovanje ter spoštovali načela in določbe Etičnega kodeksa.

Varstvo kulturne dediščine na pokopališčih

14. člen

Izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti bomo skrbeli za zaščito in vzdrževanje kulturne dediščine na celotnem območju pokopališča.

Za vzdrževanje ali posege na pokopališču, ki je evidentirano kot kulturna dediščina, bomo pred tem pridobili mnenje pristojne službe za področje kulturne dediščine.

Odnos do okolja na pokopališčih

15. člen

Izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti bomo varovali okolje, zato bomo uporabljali tehnologije, ki so prijazne do okolja na pokopališču in tudi v širšem naravnem in bivalnem okolju.

16. člen

Za dogorele sveče in za cvetje ter za druge odslužene predmete, ki kazijo pokopališče, bomo izvajalci pokopališke dejavnosti poskrbeli za ločeno zbiranje odpadkov ter za redno odvoz teh odpadkov.

Svet Etičnega kodeksa pogrebne in pokopališke dejavnosti

17. člen

Za spoštovanje in uresničevanje Etičnega kodeksa pogrebne in pokopališke dejavnosti pristojni zbornici imenujeta pet članski Svet etičnega kodeksa, ki izbere izmed članov predsednika Sveta.

Predsednik Sveta koordinira delo in vodi seje ter obvešča javnost o ugotovitvah, predlogih ter mnenjih Sveta.

18. člen

Svet Etičnega kodeksa na svojih sejah obravnava predloge in pritožbe zaradi kršitev pri uresničevanju načel in določb Etičnega kodeksa.

Svoje ugotovitve sporoči strokovni javnosti, v primeru hujših kršitev kodeksa pa tudi širši javnosti.

Končne določbe

19. člen

Etični kodeks pogrebne in pokopališke dejavnosti je veljaven z dnem podpisa pristojnih zbornic.

Po sprejetju bomo Etični kodeks predstavili strokovni in splošni javnosti.

20. člen

Izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti so dolžni seznaniti vse svoje zaposlene delavce z vsebino Etičnega kodeksa.

Etični kodeks pogrebne in pokopališke dejavnosti je sestavni del usposabljanja in izobraževanja za delo v organizacijah za pogrebno in pokopališko dejavnost.

GZS – Zbornica komunalnega gospodarstva

Predsednik Sekcije
za pogrebno in pokopališko dejavnost

Mag. Robert Martinčič

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Predsednica Odbora pogrebnih dejavnosti

Jožica Coif

April 2013

